

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.284/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 december 2003 door de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen verzocht haar, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2001 ter uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswork, wat betreft de begeleiding bij het onderbroken of conflictueuze ouder-kindcontact", heeft op 19 december 2003 het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling volgens de aanhef van het ontworpen besluit gemotiveerd

"door de omstandigheid dat de federale overheid de subsidiëring van de neutrale bezoekenruimtes op 31 december 2003 stopzet en dat zowel het Vlaamse parlement (motie van 24 september 2003) als de Vlaamse regering (beslissing van 27 juni 2003) de continuïteit van de neutrale bezoekenruimtes willen verzekeren, waarvoor een decretale basis noodzakelijk is".

*
* *

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt er in de eerste plaats toe een bijkomende taak toe te wijzen aan de centra voor algemeen welzijnswerk, met name een taak van begeleiding bij het onderbroken of conflictueuze ouder-kindcontact (ontworpen artikel 16, § 1, eerste lid, 6°, en tweede lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2001 ter uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk; artikel 1 van het ontwerp). Zoals in de nota aan de Vlaamse regering wordt uiteengezet, gaat het in de

.../...

praktijk om de inrichting van neutrale bezoekenruimtes waar het contact tussen ouder en kind kan plaatsvinden, en om de begeleiding van deze contacten.

Voorts beoogt het ontwerp te voorzien in de mogelijkheid van subsidiëring van twee met name genoemde verenigingen die niet erkend zijn als centrum voor algemeen welzijnswerk, maar als instelling in de bijzondere jeugdzorg resp. instelling in de geestelijke gezondheidszorg (artikel 2). Beide verenigingen hebben thans een neutrale bezoekenruimte. Door de subsidiëring zouden die bezoekenruimtes in stand gehouden kunnen worden in afwachting van een overname ervan door de centra voor algemeen welzijnswerk van de betrokken regio's.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

4. In het in de adviesaanvraag genoemde advies 32.417/2 van 11 februari 2002 over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de subsidiëring van organismen die voorzien in een gespecialiseerde omkadering voor burgers die betrokken zijn bij een gerechtelijke procedure, heeft de Raad van State opgemerkt (met verwijzing naar vroegere adviezen) dat de federale overheid niet bevoegd is om subsidies toe te kennen aan diensten en instellingen die ressorteren onder de bevoegdheid van de gemeenschappen, in casu inzake bijstand aan personen. De bevoegdheid terzake berust bij de betrokken gemeenschappen zelf.

De in het ontwerp geregelde aangelegenheid behoort dan ook tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

RECHTSGROND

5. Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 8, tweede lid, van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk.

6. Wat artikel 2 betreft, is geen rechtsgrond te vinden in de regelgeving met betrekking tot het algemeen welzijnswerk, en evenmin in de regelgeving met betrekking tot bijzondere jeugdzorg of geestelijke gezondheidszorg.

De gemachtigde van de regering heeft verklaard dat het de bedoeling is te voorzien in een tijdelijke financiering, in afwachting van een overname van de bezoekeruimtes door de centra voor algemeen welzijnswerk van de betrokken regio's.

Het is weliswaar zo dat artikel 12, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit ⁽¹⁾ bepaalt dat "bij ontstentenis van een organieke wet, (...) er voor elke toelage in de algemene uitgavenbegroting een speciale bepaling (moet) zijn die de aard van de toelage preciseert; die toelagen kunnen worden toegekend onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning (lees in casu: de Vlaamse regering)" ⁽²⁾. Een zodanige "speciale bepaling" kan als rechtsgrond dienen voor een door de Vlaamse regering vast te stellen toelageregeling.

In de algemene uitgavenbegroting 2004, door het Vlaams Parlement aangenomen op 17 december 2003, is voorzien in een machtiging om allerlei subsidies toe te kennen ⁽³⁾. Binnen de korte termijn die hem voor het geven van zijn advies is toegemeten, heeft de Raad van State echter niet kunnen nagaan of daartoe ook de subsidies behoren die bedoeld worden in artikel 2 van het ontwerp. Wat de rechtsgrond betreft, moet de Raad van State op dit punt dus een voorbehoud maken.

⁽¹⁾ Krachtens artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten zijn de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit voorlopig van overeenkomstige toepassing op de gewesten.

⁽²⁾ Met ingang van 1 januari 2004 is het vereiste van een speciale bepaling in de algemene uitgavenbegroting opgenomen in artikel 3, derde lid, van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof. De datum van inwerkingtreding van deze wet kan evenwel door de Koning worden uitgesteld, tot ten laatste 1 januari 2007 (artikel 17 van de wet).

⁽³⁾ Artikel 14 van het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 (voor de tekst van het ontwerp van decreet, zie Parl. St., Vl. Parl., 2003-04, nr. 15/1).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER